

Asia: VN/9898/2021

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi jätelain ja merenkulun ympäristönsuojelulain muuttamisesta

Pääasiallinen sisältö

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

Österbottens Fiskarförbund har bekantat sig med lagförslaget och ger ett utlåtande som fokuserar på kraven om insamling av fiskeredskap.

Åtgärderna som föreslås i propositionen då det gäller fiskeredskap är överdimensionerade i förhållande till de verkliga problemen som orsakas av plastavfall från fisket i Finland. I motiveringen till det finska förslaget finns inskrivet att det skall finnas 200 insamlingspunkter i fiskehamnar och i tillägg till detta även annan insamling så att insamlingsnätverket i sin helhet är heltäckande och i sin helhet servar både yrkes- och fritidsfiskare jämnt i hela landet. I förslaget står vidare att alla fiskehamnar där det landas minst 5 000 kg fisk skall ingå i nätverket. Detta är en orimlig nivå, eftersom en fångst på 5000 kg kan betyda att det är 1-2 fiskare som använder sig av den hamnen. Denna höga nivå på krav på insamling är i stor kontrast till hur man genomfört lagen i Sverige. I Sveriges förordning om producentansvar för fiskeredskap hittas i 24 §: "Insamlingen ska ske i den omfattning som är skälig med hänsyn särskilt till verksamhetens lokalisering och förekomsten av fiskevatten". På detta sätt har man i Sverige relaterat insamlingskraven till verksamheten. Några hänvisningar eller indikationer på dylik vilja att skapa en proportion mellan verksamhet (produktion av avfall) och krav på insamling finns inte i detta nuvarande förslag som är på remiss.

I den svenska förordningen ger man även möjlighet för kommuner att sköta om insamlingen av fiskeredskap och sedan rapportera kostnaderna som detta arbete medfört myndigheterna. Kommunen ersätts för kostnaderna. I Finland ansvarar kommunerna enbart för hushållsavfall, men via avfallsnämnder, i vilka kan ingå flera kommuner, kommer man överens om hur återvinningspunkter sköts. Det finns även avfallscentraler som redan nu samlar in avfall i fiskehamnar, t.ex. i Österbotten. Man bör undersöka om avfallscentraler och avfallsnämnder kunde genom ersättning delta i insamlingen för att göra hela arbetet mer kostnadseffektivt.

Enligt SUP-direktivets (2019/904) 8 artikel, punkt 8 bör medlemsländer med havsvatten ordna insamling av fiskeredskap som innehåller plast. En definition ges av vad som menas med fiskeredskap i direktivet ges i artikel 3. Definitionen anger uttryckligen fiskeredskap som används i den marina miljön. Direktivet kräver därmed inte ett sådant omfattande insamlingsnätverk för hela landet som inkluderar insjöar. Detta är ett fullständigt orimligt och oproportionerligt krav, som tyder på oförståelse för fisket och för fiskeredskapsindustrin. Kostnaderna för att upprätthålla systemet, t.ex. hantering av blandavfall har även underskattats i förslaget. Kostnaderna till producenterna för detta överdimensionerade krav, kommer att hota den inhemska produktionen av fiskeredskap.

I motiveringen till förslaget nämns projektet KAPYYSI, där Syke och yrkesfiskarförbundet i samarbete med kommersiella fiskare kartlade spöknätens placering och mängd. I motiveringen står att "det vore bra om producenterna bekantar sig med KAPYYSI-projektets anvisningar om materialets behandling". I motiveringen står även att det för närvarande inte finns några tillförlitliga forskningsuppgifter om mängden fiskeredskapsavfall. Ingen hänvisning till att man i projektet KAPYYSI gjorde en utförligt kartering av spöknät görs. Projektet visade att mängden spöknät från kommersiellt fiske inte utgör ett stort problem längs Bottenhavets kust och att situationen sannolikt är samma i övriga kustområden.

Motiveringarna till förslaget grundar sig till stor del på antaganden och åsikter. De föreslagna åtgärderna kommer att ha allvarliga följder för den finska fiskeredskapsindustrin, och dessa följder kommer även att synas i det finländska kommersiella fiskets lönsamhet. Förslagen går emot målet med det nationella programmet för främjande av inhemska fisk uppfylls, dvs. att öka utbudet på inhemska fisk. Beredningen bör göras i starkt samarbete med jord- och skogsbruksministeriet, som ansvarar för programmet för främjande av inhemska fisk, samt med redskapsindustrin, så att man kan i samråd bereda skäliga krav på insamlingsnätverk. Samarbete bör även göras med Finlands yrkesfiskarförbundet, för att välja ut de viktigaste fiskehamnarna där insamling är lämplig.

Sammanfattning: en ny beredning bör göras med följande tyngdpunkter:

- Förslaget till lagen om insamling av fiskeredskap begränsas till kommersiellt fiske i havet. Insamlingen bör vara skälig.
- En utredning görs kring avfallsnämnders och avfallscentralers möjlighet att assistera i insamlingen av fiskeredskap
- Samarbete görs med jord- och skogsbruksministeriet, fiskeredskapsindustrin samt Finlands Yrkesfiskarförbundet för att hitta en rätt nivå på antal fiskehamnar med insamlingspunkter.

Luku 1 (Asian tausta ja valmistelu)

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

Luku 2 (SUP-direktiivin tavoitteet ja pääasiallinen sisältö)

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

Luku 3 (Nykytila ja sen arviointi)

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

Luku 4 (Ehdotukset ja niiden vaikutukset)

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

Luku 5 (Muut toteuttamismuutokset)

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

Luku 8 (Lakia alemman asteinen sääntely)

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

Luku 12 (Suhde perustuslakiin ja säätämisympäristö)

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

Jätelain muutosehdotus

6 § (Muut määritelmät) + pykäläkohtaiset perustelut

-

24 a § (Markkinavalvonta) + pykäläkohtaiset perustelut

-

25 § (Muut valvontaviranomaiset) + pykäläkohtaiset perustelut

-

46 § (Tuottajan vastuu jätehuollosta ja sen kustannuksista) + pykäläkohtaiset perustelut

-

47 a § (Tuottajan kustannusvastuu tietyistä kuntien toteuttamista jätehuolto- ja siivoustoimista) + pykäläkohtaiset perustelut

-

47 b § (Kustannusvastuun piiriin kuuluvat alueet) + pykäläkohtaiset perustelut

-

47 c § (Kustannusvastuun toteuttamiseksi tarvittavien tuoteryhmäkohtaisten korvausten määrittäminen) + pykäläkohtaiset perustelut

-

47 d § (Tuoteryhmäkohtaisten korvausten maksaminen kunnille) + pykäläkohtaiset perustelut

-

47 e § (Tuoteryhmäkohtaisten korvausten tarkistaminen) + pykäläkohtaiset perustelut

-

47 f § (Kustannusvastuun jakaminen samaa tuoteryhmää edustavien eri tuottajayhteisöjen sekä tuottajien kesken) + pykäläkohtaiset perustelut

-

48 § (Tuottajavastuun piiriin kuuluvat tuotteet ja tuottajat) + pykäläkohtaiset perustelut

-

49 § (Käytöstä poistettavien tuotteiden vastaanotto ja kuljetus) + pykäläkohtaiset perustelut

-

51 § (Tuottajan tiedotus- ja neuvontavelvollisuus) + pykäläkohtaiset perustelut

-

53 a § (Tuottajan omavalvonta) + pykäläkohtaiset perustelut

-

62 § (Tuottajayhteisöön liittyminen) + pykäläkohtaiset perustelut

-

66 a § (Tuottajan tai muun toimijan valtuutettu edustaja) + pykäläkohtaiset perustelut

-

69 § (Juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän velvollisuudet) + pykäläkohtaiset perustelut

-

128 § (Tuottajavastuuta koskevan rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen) + pykäläkohtaiset perustelut

-

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset + niiden perustelut

-

Merenkulun ympäristönsuojelulain muutosehdotus

3 § (Jätteiden vastaanottojärjestelyt satamassa) + pykäläkohtaiset perustelut

-

Voimaantulosäännös + sen perustelut

-

Muita esitykseen liittyviä asioita

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

Det är även mycket viktigt att ta hänsyn till att SUP-direktivet uppgjordes med hänsyn till fiskemetoder som skiljer sig från det småskaliga fisket i Finland. Inom Finlands kustfiske är fångstområdena relativt små och nära kusten. Bottentrålar används inte för trålning. I det småskaliga fisket tar fiskare väl hand om sina dyra redskap, material återvinns och fiskare reparerar trasiga redskap bara det är möjligt. Samma förhållningssätt mot redskapen finns hos fritidsfiskarna. Det är numera allmänt känt att det kommersiella fisket minskar, nätfisket minskar och antalet fiskare minskar. Branschen tampas med många problem, varav ett är åldersstrukturen och en minimal nyrekrytering.

Nyqvist Marina
Österbottens Fiskarförbund